LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 47 SESTDIENA, 1975. 29. NOVEMBRIS 25. GADS SATURDAY, NOVEMBER 29, 1975

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Prezidentam Fordam jāizšķiras

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Prezidents Fords jau sagatavojies tālam ceļam uz Pekingu, Indonēziju un Filipīnām. Šī nozīmīgā ASV prezidenta personiskā ārpolitiskā ekskursija sāksies 29. novembrī. Zīmīgā kārtā tieši šīs nedēļas pirmajā pusē labi informētās aprindās Vašingtonā runāja, ka Fords nopietni apsvērot amerikāņu līnijas maiņu līdzšinējās attieksmēs ar Pad. savienību. Piecpadsmit mēnešu ir pietiekami ilgs laiks, lai vienkāršs amatieris ārpolitiskos jautājumos kļūtu par objektīvu Vašingtonas un Maskavas sadarbības izvērtētāju.

Kopš Helsinku konferences Pad. savienība ne par mata tiesu nav atkāpusies no cilvēku tiesību iztulkošanas pēc sava prāta. Arī solītā ideju un sakaru tiltu celšana no austrumiem uz rietumiem izrādījusies par vienkāršu padomju propagandas ziepju burbuli. Pekingā Fordam būs jāizšķiras, vai ASV un pasaules miera interesēm būtu labāk pakalpots, ja detanti apmainītu ar labāku amerikāņu un ķīniešu attieksmju izveidošanos. Zināms, ka Pekinga Kisingeram nepārprotami pateikusi, ka Vašingtonas un Maskavas sadarbība ir vissvarīgākais kavēklis Pekingas un Vašingtonas attieksmju normālizēšanai un tālākai izveidošanai. Varbūt ka Fordam pašam atdarījušās acis Kremļa pēdējā laikā organizēto divu politisko avantūru dēļ.

Bijušā Portugales kolonijā Angolā Maskavas atbalstītie un apmācītie sazvērnieki cerēja viegli sagrābt varu. MPLA ir Angolai sagatavota marksistu resp. komūnistu „brīvības partizānu armija". Iedzimtos melnos ar Maskavas ziņu un gādību atbalsta apmēram 3000 Kubas „brīvprātīgie". Tāpat vērā ņemami brīvprātīgo kadri nāk no Austrumeiropas komūnistu zemēm, bet Maskava aprobežojas ar nepārtrauktu ieroču piegādi gan gaisa, gan jūras ceļā. Pēc dažu ārzemju korespondentu vērtējuma galvaspilsētā Luandā esot vismaz daži simti pašu Pad. savienības padomdevēju un techniķu. Ar šiem spēkiem Maskava cerēja viegli nodibināt izejas bazi saviem politiskiem un militāriem mērķiem. Maskavas cerībām šajā agresijā kāju priekšā aizlika Pekingas atbalstītie FLNA atbrīvotāji, kam aizmugurē stāv ķīniešu militārā misija un kuru arsenālā atrodami ne vien ķīniešu, bet arī beļģu un amerikāņu ieroči. Trešā atbrīvotāju armija UNITA ir dažu nacionālu afrikāņu valstu atbalstīta, un tiem palīgā nāk kā briti un franči, tā arī portugaļi un neliels kontingents dienvidafrikāņu brīvprātīgo. Kad Maskavas sūtnis Angolā ieteica Ugandas diktātoram Īdi Aminam atzīt Pad. savienības atbalstītos MPLA „brīvības cīnītājus", Ugandas valdnieks, kuŗa armiju apbruņojusi un apmācījusi neviena cita valsts kā Pad. savienība, pārsteidza pasauli, nosaucot Kremļa sūtni par noziedznieku un ieteica Pad. savienībai neiejaukties afrikāņu iekšējās lietās.

Fordam dodoties uz Pekingu, līdz ceļa somā būs arī pēdējo dienu notikumi pašā Portugalē. Komūnistu saujiņa tur nav atteikusies no sapņiem par varas sagrābšanu. Ar streikiem un visrafinētākiem demagoģiskiem līdzekļiem tā mēģina paralizēt valdības darbu un cenšas noārdīt disciplīnu portugaļu bruņotos spēkos. Nav šaubu, ka tas notiek ar Maskavas ziņu. Pat Kisingers nespēs pārliecināt Fordu, ka Portugalē Brežņevs nav iebāzis tikai mazo pirkstiņu, bet gan abas rokas.

SALT sarunas nav pavirzījušās ne par mata tiesu uz priekšu. Ārzemju diplomāti Maskavā neslēpj bažas par to, ka Pad. savienība drudžaini turpina bruņošanos.

Kā jau to varēja paredzēt, Kremlis neizlaidīs uz Oslo Nobela miera prēmijas laureātu Zachārovu. Tuvākās dienās rietumos dienas gaismu ieraudzīs Zachārova jaunā grāmata par Pad. savienības patiesiem nolūkiem pasaules politikā un par cilvēku tiesību ignorēšanu Kremļa imperijā. Tas būs jauns apsūdzības dokuments, kuŗā cita starpā apstiprināta Solžeņicina teze, ka detanti un atbruņošanās sarunas Maskava izmanto rietumu piemuļķošanai, lai tā izdevīgā brīdī varētu sagrābt varu visā pasaulē. Fordam dodoties uz Pekingu, līdz ir ne pārāk grūti sagremojama beidzamo ārpolitisko notikumu ceļa maize. Var gadīties, ka tieši nākamā mēneša pirmajās dienās iezīmēsies jauns pagrieziens ASV ārpolitikā. Nemaz nav neiespējams, ka Dr. Kisingers vēl pirms 1976. gada prezidenta vēlēšanām atgriežas atpakaļ Jēlas universitātē, lai manuskriptā Detantes sākums un gals atklātu pats savu lomu slepenās diplomātijas pēdējo desmit gadu posmā.

Aleksandrs Ķegumnieks

DV Sv. Katrīnu nodaļas 25. gadasvētkos. DV KV priekšsēdis G. Brikmanis (vidū) ar DV zelta nozīmi apbalvo agrāko nodaļas priekšsēdi P. Vasariņu, labajā pusē nodaļas ilggadējais priekšsēdis P. Vītols. Vidējā attēlā no kreisās: DV KV atzinības rakstu saņem: H. Šteinbergs, K. Priedkalns, Ž. Krūmiņš, H. Freimanis un I. Ķipis. Apakšā no kreisās: Kanadas vanadžu priekšnieces vietniece A. Freimane pasniedz DV KV atzinības rakstus Paulīnei Gulbei, Andai Šternbergai un Annai Zālamanei. Atzinības raksts vēl piešķirts Ernestīnei Konrādei, kas šeit nav klāt. Foto: J. Liģers

Mūsu lasītājiem

Pret visu sabiedrību vērstais Kanadas pasta darbinieku streiks ilgst jau otru mēnesi un nav paredzams, kad tas beigsies. Presē lasāmas zobgaligas piezīmes, ka streiks var ilgt „līdz Ziemsvētkiem, Lieldienām vai pat pastardienai". Valdības nostāja šoreiz ir stingra un nav domājams, ka tā varētu piekāpties pasta darbinieku arodbiedrības vadības pārmērīgo prasību priekšā. No streika smagi cieš visa Kanadas etniskā prese, kas 99 proc. saviem abonentiem piesūta laikrakstu pa pastu. Arī mūsu laikraksts smagi cieš ilgā streika dēļ, jo nav iespējams to piesūtīt pa Kanadas pastu. Ārpus Kanadas izdevniecība cenšas izmantot ASV pastu, nerēķinoties ar jūtamiem materiāliem zaudējumiem. Taču ārpus Toronto dzīvojošiem Kanadas abonentiem laikrakstu ar šejienes un arī ASV pastu nekādā ziņā nav iespējams piegādāt, kādēļ izmantojamas privātas iespējas, lai laikrakstu saņemtu. Toronto dzīvojošie abonenti Latviju Amerikā var saņemt tieši mūsu ekspedicijā DV namā, bet pārējie lasītāji atsevišķus numurus Daugavas Vanagu grāmatnīcā Latviešu namā vai latviešu veikalos Toronto. Mūsu darbinieks katru ceturtdienu laikrakstu izdalīs abonentiem Latviešu namā, kārtējo pensionāru saieta laikā. Lai pārvarētu materiālās grūtības un lasītāji nepaliktu bez laikraksta, Latvija Amerikā apgāds, sākot ar šo numuru, spiests pagaidām izdot laikrakstu samazinātā 8 lappušu apmērā, cerot, ka Kanadas pasts drīz sāks darboties un laikraksts atkal varēs iznākt ar līdzšinējo lappušu skaitu. Apgāds lūdz lasītājus šos apstākļus saprast un šo uzspiesto rīcību attaisnot.

Latvija Amerikā apgāds

Archibīskaps A. Lūsis Londonā

Archibīskaps A. Lūsis ieradās Londonā 15. novembŗa rītā. Jau tās pašas dienas pēcpusdienā archibīskaps piedalījās Miera draudzes dievkalpojumā, kur pasniedza draudzes mācītājam prāvestam R. Mužikam piešķirto Latvijas ev. lut baznīcas nopelnu krustu. Sv. Annas un Sv. Agneses dievnams bija dievlūdzēju pilns. Pēc dievkalpojuma Miera draudzes dāmu komiteja visus aicināja pie kafijas galda. Miera draudze apsveica prāv. R. Mužiku ar rozēm un dāvanu — H. Vītola grāmatu par Vilhelmu Purvīti. Dievkalpojumā piedalījās mācītāji A. Putce un J. Sapietis, bet klāt bija arī citu tautību luterāņu mācītāji, kā arī pareizticīgo prāvests A. Černijs.

Cieņa un cildinājums brīvības garam

Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā Dr. A. Dinbergs valsts svētkos saņēmis no ASV ārlietu ministra vietas izpildītāja Roberta Ingersolla šādu apsveikuma telegrammu:

„Savienoto Valstu valdības un tautas vārdā sūtu jums sveicienus un visa laba vēlējumus Latvijas neatkarības pasludināšanas 57. gada dienā. Mēs esam lepni un pateicīgi par latviešu izcelsmes amerikāņu devu mūsu valsts bagātināšanā. Mēs atzīstam un cildinām brīvības garu, kas iedvesmo latviešu tautu, un cienījam tās nodošanos sava nacionālā un kultūras mantojuma saglabāšanai."

SACHAROVAM NELAUJ IZBRAUKT

Padomju fiziķa Andreja Sacharova sieva Helena, kas pēc acu operācijas jau četrus mēnešus ārstējas Italijā, nolēmusi saņemt viņas vīram piešķirto Nobela miera prēmiju Oslo. Padomju valdība atteikusies piešķirt Sacharovam izbraukšanas vīzu, lai viņš varētu 10. decembrī piedalīties prēmijas piešķiršanas ceremonijā Norvēģijā, aizbildinoties, ka viņam zināmi „valsts noslēpumi".

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. G. 29. NOVEMBRIS, 47. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu. Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

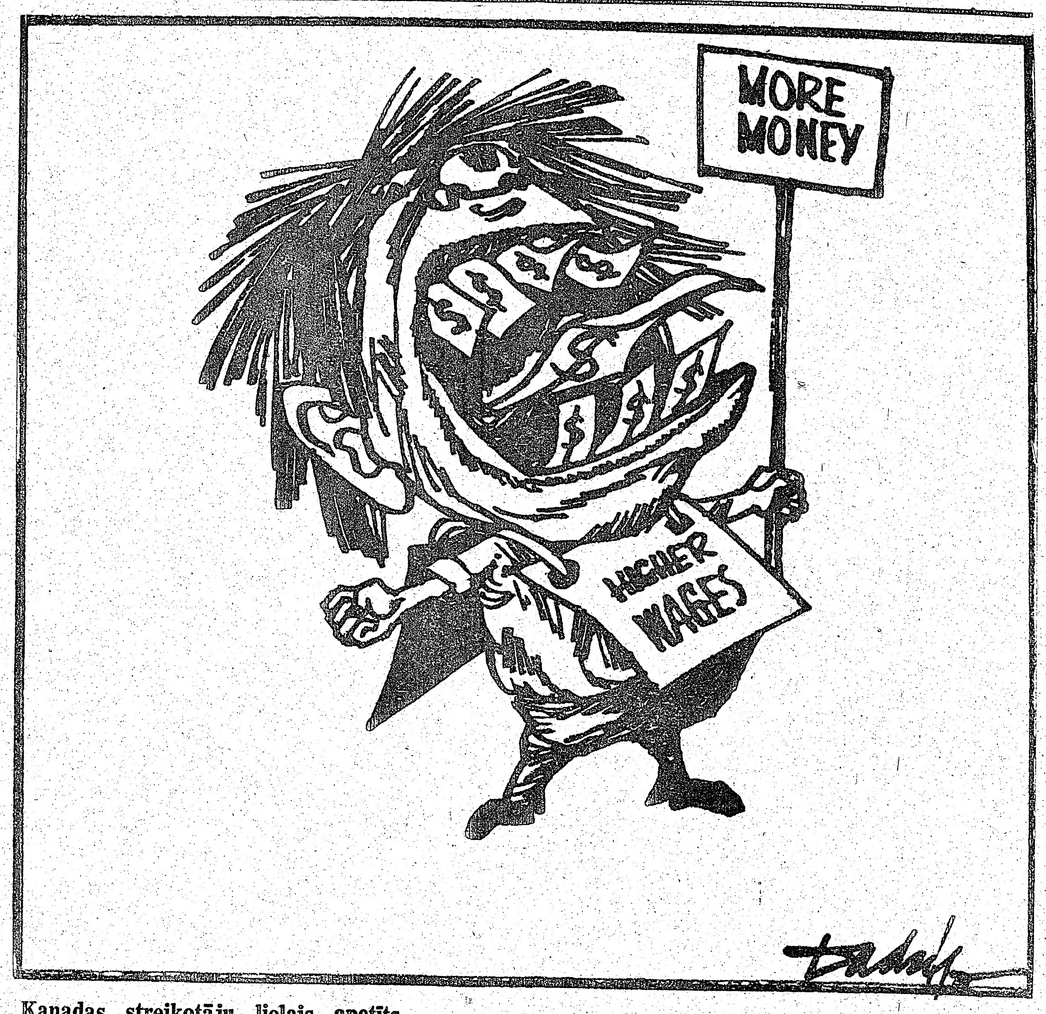

Kanadas streikotāju lielais apetīts — Dadža karikatūra

Kultūras darbs nākotnē

Latviešu kultūras darbinieku sanāksmē Klīvlandē pārrunāja kultūras darba iespējas nākotnē, pieņemot atzinumus dažādās kultūras nozarēs. Plāni šo ieteikumu veikšanai nebija izstrādāti, bet ieteikumus vēlreiz izvērtēs Latviešu dienās nākamā gada jūnija beigās un jūlija sākumā Toronto. Sanāksmē piedalījās ap 50 dalībnieku no ASV un Kanadas, liela daļa no tiem Kultūras fonda locekļu, kas dienu iepriekš izspriedā šī fonda sadalījumus.

ALA priekšsēdis Ā. Lejiņš savā runā kultūras darbiniekiem norādīja uz katras kultūras nozares vajadzībām un darbību. Darba veikšanai vajadzīgi līdzekļi un darba plāns. Katram latvietim jāpalielina savs devums Kultūras fondam. Par līdzekļu vajadzību runāja arī Kultūrs fonda vadītājs V. Klīve, atzīmējot, ka daļa līdzekļu nodoti centrālajām organizācijām dažādu pasākumu un projektu veikšanai, kā arī dažu biroju operātīviem izdevumiem. M. Grīns runāja par Latviešu institūtu un tā mērķiem.

Izglītības laukā bija ierosinājumi par skolu darba finansēšanu, vasaras, ziemas un pilna laika latviešu vidusskolu izveidošanu, mājmācības un neklātienes skolu sīkla paplašināšanu un jaunu skolotāju sagatavošanu. Mācības līdzekļus izdos ALA apgāds. Jāizdod mācību un rokas grāmatas vecākiem, ietverot latvisko audzināšanu un divvalodu sistēmu ģimenē. Nākamais gads jāizsludina par Latviešu skolu gadu visā pasaulē.

Kopjama tautas uzturētāja — latv. valoda, gramatika nav graujama ar jauninājumiem un vienkāršojumiem. Jārespektē valodnieka J. Endzelīna nodibinātā ortografija. Latviešu valoda mums ir gara izpausme, bet ne zināšanas līdzeklis. Literātūrā aicināja organizēt lasītāju grupas latviešu centros, vairojot interesi par grāmatām un izsludinot literātūras sacensības. Presei jāsagatavo jauni žurnālisti, mudinot jaunatni mācīties žurnālistiku universitātēs.

Tēlotājās mākslās izstādes rīkojamas dažādos kontinentos, izraugot darbus vispārējai PBLA Kultūras fonda izstādei latviešu dziesmu svētkos. Jāapzina visi latviešu mākslinieki. Izveidojama centrāla aģentūra un kopēju materiālu krātuve. Veicināmi ik gadus mākslinieku saieti. Lietiskā mākslā jaunatnei jāiekārto latviešu rakstu mācīšana skolās un jaunatnes organizāciju nodarbības. Rīkojamas sacensības rakstaino cimdu un zeķu adīšanā, koka karošu un pavārnīru grebšanā, rīkojami daiļamatnieku saieti.

Mūzikas nozarē bija ierosinājums individuālās balvas nepiešķirt, bet šos līdzekļus izlietot augstvērtīgu skaņu plašu izdošanai. Iekārtojama mūziķu kartotēka. Latviešu jaunatnes dziesmu svētki jāietilpina kultūras dzīves programmā. Koncertu apvienībām jāuzņem programmās jauno mākslinieku darbi un par atskaņotājiem jāaicina jaunie mākslinieki. Skolās jaunatne jāiepazīstina ar latviešu mūzikas darbiniekiem.

Humānitārās un sociālās zinātnēs pieminēja latvietības uzturēšanas stratēģiju, latviskās dzīves ziņas izkopšanu un dzimtenes okupantu ideoloģijas patieso apgaismojumu. Izveidojama bibliografija dažādās zinātņu nozarēs un par nozīmīgākiem žurnālu un laikrakstu rakstiem. Folkloras un etnografijas nozarē bija ierosinājums mācīt jaunatnei latviešu tautas dejas. Tautas deju uzvedumi dažādos svētkos un sarīkojumos popularizē latviešu tautu.

Latviešu teātriem jāaudzina tauta ar labām lugām. Jāsagādā jaunas, laikmetīgas lugas, noorganizējot sacensības. Veco skatuves darbinieku balsis jāuzņem skaņu lentēs; jāsagatavo jauni skatuves darbinieki.

Saietā izveidojās organizātoriska komisija V. Klīves vadī-

(Turpinājums 6. lp.)

Lasītāju vēstules

VIŅIEM VAJADZĒTU BRAUKT UZ PADOMIJU MACĪTIES

Kanadas darba ministrs Džons Munro demonstrāciju vadītājiem Otavā izteicies, ka tie sagraus valsts saimniecību, ja arī turpmāk pretosies valdības inflācijas apkarošanas programmai. Demonstrāciju pie parlamenta nama 19. novembrī bija rīkojusi Toronto strādnieku padome, atbalstot Kanadas strādnieku kongresu (CLC) cīņā pret valdības programmu. Demonstrācijā piedalījušies arī pasta darbinieku aktīvisti no Toronto ar paceltām dūrēm un skaļiem saucieniem. Kanadas pasta streiks jau ilgst veselu mēnesi, un vēl nav zināms, kad tas beigsies. Streikotājiem vajadzētu aizbraukt uz Pad. savienību un pajautāt saviem biedriem, kas notiktu, ja viņi tur tāpat rīkotos? Pēc demokratijas sagraušanas nāk diktātūra. Vai tāds ir streikotāju mērķis? **K. K.** Toronto

VAI MAZĀKIEM SKOLAS BĒRNIEM LATVIJAS VĒSTURE NEBŪTU JĀZINA?

Toronto latviešu skolā iespaidīgs bija 18. novembŗa svētku akts, kuŗā dzirdējām arī skolēnu sacensības darbus Latvijas vēsturē. Nesaprotu, kādēļ šos darbus nevarēja noklausīties jaunāko klašu skolēni? No vecāku puses bijuši iebildumi, ka mazākiem bērniem klausīties lasījumus būtu bijis gaŗlaicīgi. Vai arī viņi nebūtu jāiepazīstina ar Latvijas vēsturi? Sacensību darbi nebija nemaz uzrakstīti tik nesaprotamā valodā, ka viņi tos nebūtu sapratuši.

Kāda bērna māte Toronto

STREIKS SKOLOTĀJU PROFESIJU DEGRADĒ

Ar nožēlu esmu noskatījies streikojošos skolotājus Toronto, kad tie savu skolu priekšā pastaigājas, apkārušies plakātiem, priekšā un mugurpusē. Mēs ikviens, kas esam gājuši skolā, raudzījāmies uz skolotājiem kā tautas audzinātājiem un paraugu sabiedrībai, bet redzot streikojošos Kanadas skolotājus uz ielām un televizijas pārraidījumos, slikti ģērbušos un neapkopušos, māc skumjas par mūsu jaunatnes audzinātājiem. Ko lai no viņiem mācās jaunatne, kuŗu esam tiem uzticējuši?

Šķiet, ka ar to skolotāji savu profesiju paši degradējuši. Pēc laikrakstu ziņām, Toronto streiko turpat 9000 vidusskolu skolotāju, tātad ar augstāku kvalifikāciju, saņemot caurmērā 16.000 dol. gadā. Tas gan ir caurmēra skaitlis, bet, liekas, ka arī ar zemāku algu skolotāji gluži labi, pat ļoti labi varētu dzīvot, neprotestējot un nestaigājot pa ielām ubagu tērpā. Nejauši iedomājos, ko teiktu sabiedrība, ja to pašu darītu, piemēram, mācītāji?

Domāju, ka arī skolotājiem vajadzētu ar lielāku cieņu raudzīties uz savu profesiju.

Latviešu skolotājs Toronto

PENSIONĀRI TORONTO VĒLAS PADEJOT . . .

Pensionāru saietos trūkstot deju mūzikas . . . Tā žēlojas pensionārs šī laikraksta 15. novembŗa numurā. Nav gan manīts, ka kāds no mūsu pensionāru „jaunekļiem" vēlētos padejot. Ja nu tāds rastos, tad droši vien viņam būs jāpadejo „solo", jo maz ticams, ka mūsu pensionāru „meitenes" varētu viņam pievienoties. Jāņem taču vērā gaŗajos gados smagā darbā samocītie celgali, sāpošie gurni un citas sāpīgās vietas. Tā tas ir vairumam. Nekāda liela „kāju izlocīšana" gan tur neiznāktu . . .

Klusināta mūzika saietos vēlama un patīkama. Skaļa deju mūzika traucētu sarunas, kas arī ir ļoti skaļas un iznākumā — neizturams troksnis. Ko gan līdz „padomāšana" par jautrākiem sarīkojumiem ar „saviesīgu dzīvi", kā to ieteic Pensionārs Toronto? Nekas nenotiek tikai pašplūsmē. Ikvienam aktīvi jāpiedalās sabiedriskā darbā, kā to prasa katrs sarīkojums.

Esat laipni aicināts, Pensionāra kungs, tad būs iespēja arī „izlocīt kājas". Būs pašam prieks un citiem patīkami.

Pensionāre Toronto

PATEICĪBA DZEJNIECEI

Latvija Amerikā 15. novembrī ievietotais valsts svētku dzejolis „18. novembŗa vēsmas" aizved lasītāju atpakaļ uz labo gadu dzejnieku Virzas un Plūdoņa pasauli. Šeit nu nevajaga vairs „ķīniešu ābeces", lai saprastu domu, kā to bieži redzam šo laiku „dzejoļos". Ar šādiem darbiem arī komponisti nepaliks bezdarbniekos. Lai mīļs paldies dzejniecei un Latvija Amerikā redakcijai par ievietošanu.

Lasītājs Toronto ziemeļos

NO KĀ VADĪJUŠIES GODALGU PIEŠĶIRĒJI?

Kultūras fonda balva presē šogad piešķirta laikraksta Laiks redaktoram Ņujorkā. Pagājušā gadā KF godalga piešķirta šī paša laikraksta redaktoram Toronto, tātad divus gadus pēc kārtas. Manuprāt, galvenajam redaktoram Ņujorkā pēc amata stāvokļa godalga būtu pienākusies pirmajam jau pagājušā gadā. Ja nu tas nav noticis, tad pēc „ģeografiskā principa" loģiski būtu, ka šogad godalga būtu piešķirta cita latviešu laikraksta redaktoram — ārpus laikraksta iznākšanas vietas. Nav saprotams, pēc kādiem principiem vadījušies godalgu izlēmēji? **Literāts** Ņujorkā

KUR PALIKUŠI GRĀMATU KRITIĶI?

Toronto, tāpat kā visās lielākās latviešu kolonijās, mākslas cienītāji var izpriecāties pa dažādiem labiem koncertiem, izstādēm, teātriem u. c. mākslas sarīkojumiem. Ne katrs mākslas baudītājs ir arī vērtētājs, tāpēc ir labi laikrakstā palasīties kritiku ar lietpratēja izvērtējumu. Kā nu ir ar gramatu lasītājiem? Grāmatu kritiķi nezin kāpēc apklusuši. Lai šo robu aizstātu, ieteiktu Kanadas preses kopai veltīt savus vakarus, vismaz dažus, jaunāko grāmatu izvērtējumiem. Klausītājiem tas būtu vairāk par svētību nekā rakstnieku cēlienos noklausīties dzejas un arī nedzejas lasījumus. Grāmatu lasītāji dzirdētu lietpratēju izvērtējumu, varētu paši izteikt arī savas domas un dalīties iespaidos.

Marija Kalnroze Toronto

MŪSU VĒSTUĻU RAKSTĪTĀJIEM

Kamēr turpinās Kanadas pasta darbinieku streiks, lasītāju vēstuļu rakstītāji lūgti redakcijai domātās vēstules nodot personiski vai iemest redakcijas pasta kastītē pie ieejas durvīm. **Redakcija**

Iemītās pēdas veido ceļu

ČETRU AGRĀKO LNJAK PRIEKŠSĒŽU PANELIS PAR MŪSU NACIONĀLO APZIŅU

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienība Kanadā 20. novembrī Sv. Jāņa baznīcas zālē Toronto bija rīkojusi diskusiju vakaru, veltītu pārdomām par Latviju. Panelī, kuŗu vadīja Alberts Upeslācis, piedalījās četri agrākie LNJAK priekšsēži — pirmais no 1956. g. Tālivaldis Kronbergs, tagadējais Latviešu nacionālās apvienības Kanadā priekšsēdis un Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes loceklis, tad Laimonis Zandbergs (1957.—58. g.), Guntis Liepiņš (1958.—59. g.) un iepriekšējā LNJAK priekšsēde Baiba Rubesa (1972.—74. g.). Paneli noklausījās ap 80 interesentu, vēlāk piedaloties arī pārrunās.

Vakaru ievadīja LNJAK informācijas daļas vadītājs Arnis Puķītis ar slīdītēm un pavadmūziku, ko bija sakārtojis un 30 minūtēs uz diviem ekrāniem izrādīja Roberts Freimūts. Bija redzami Rīgas torņi, Brīvdabas mūzejs, Brāļu kapi, vecie Rīgas nami, pie kuriem visus šos gadus nepārtraukti strādājis laika zobs, bojātais ielu asfalts, parādoties arī krieviskajiem uzrakstiem un militārajām krievu uniformām. Tam pretstatā plaši organizētie dziesmu svētku gājieni grupās un vienveidīgajos tautas tērpos Rīgas ielās, salīdzinot ar dziesmu svētku gājienu Toronto un šejienes tautas tērpu krāsu dažādību atsevišķās dziedātāju grupās. Vasarnieku pieblīvētā Rīgas jūrmala, laiskie un apatiskie peldviesi, tam pretstatā pati jūŗa un Daugava visā savā krāšņumā, nekā nezaudējot no sava mūžīgā skaistuma. Bija redzami arī pēdējie uzņēmumi no Brīvības sardzes pie Toronto pilsētas valdes nama, 18. novembŗa atceres svinības Toronto, uz otra ekrāna parādoties Brīvības piemineklim Rīgā. Bija redzami arī attēli no Saulaines bērnu nometnes, kur latviskā garā aug un veidojas jaunie latvieši. Attēliem bija pieskaņota piemērota mūzika un dziesmas, gan trimdā iedziedātas, gan arī Raimonda Paula komponētas un Latvijā ieskaņotas.

Sākoties panelim, pirmā izteicās Baiba Rubesa. Viņas nacionālās apziņas definējums bija īss — ka vēlas piederēt savai tautai un cīnīties par tās tiesībām, „jo esmu latviete". Turpmākā paneļa gaitā viņa plašāk raksturoja LNJAK darbību, Divreiz divi nometni, latviešu valodas kursus Rietummičigenas universitātē. Cīņā par latviešu tautas tiesībām LNJAK ar diviem saviem kandidātiem sekmīgi piedalījusies LNAK vēlēšanās, baudot pašu un vecākās paaudzes uzticību.

Guntis Liepiņš runāja par piederēšanu „savai grupai" un ka var justies labi šajā „lielajā ģimenē", kam kopējas intereses un mērķi. Ieceļošanas sākuma gados latvieši daudz strādājuši, lai iekļautos kanadiešu dzīves standartā, bet bērnu garīgā pasaule veidojusies pašplūsmā, uzskatot latvietību pat par „slēpjamu lietu" un aizmirstot savu tēvu valodu. Šāsdienas jaunatnei ir daudz labākas latviešu valodas zināšanas un informācija par Latviju. Viņš arī kritizēja latviešu agrāko nogrupēšanos dažādos ideoloģiskos novirzienos un sadalīšanos politiskās partijās. Latviešiem būtu jāsadzīvo kā vienai ģimenei. Jāatbrīvojas arī no nesaprotamiem aizspriedumiem. „Nevar kritizēt arī mākslinieku par viņa apģērbu, pētīt viņa tupeles un ielāpus: ja Imants Baruš labi dzied, viņš var uzstāties basām kājām!" iekaisis teica Guntis Liepiņš. Viņam skaļi aplaudēja klausītāji aizmugures solos, kur atradās lielāko tiesu jaunatne.

Arī otrs panelists Laimonis Zandbergs atzina, ka tagadējā nedrošajā un satrauktajā pasaulē vajadzīga kopības apziņa, piederība kādai lielai ģimenei vai grupai, apzinoties savu identitāti un cīnoties par šīs grupas tiesībām, neapdraudot citas grupas, bet neļaut arī nodarīt sev pārestības. Viņš citēja Mārtiņa Zīverta vārdus: „Ja kāds iet pa priekšu un atstāj pēdas, tad tas ir ceļš." L. Zandbergs pēc ieceļošanas Kanadā no Anglijas šo iesākto ceļu turpinājis, būdams LNJAK priekšsēdis. Viņam nacionālā apziņa saistījusies ar Tautas atmodas laikmetu, tautas kultūru un tautiskā mantojuma apgūšanu. Tā nodibinājies arī literārais apgāds Ceļinieks un sākušās citas jaunatnes sabiedriskās rosmes. LNJAK piecdesmito gadu darbs vispār devis daudz pazīstamu latviešu sabiedrisko darbinieku. Runātājs ieteica visu svaru likt uz latviešu valodu, rūpējoties, lai neapstātos mūsu kultūras jaunrade. Tāpat jāstājas sakaros ar latviešu māksliniekiem dzimtenē. Jaunatnei vajadzīgi mākslinieki, kas tos varētu sajūsmināt.

Panelists Tālivaldis Kronbergs norādīja uz bīstamo parādību šejienes mācību iestādēs, kur kreisie profesori māca marksistu idejas un ietekmē jaunatni. Ja mūsu jaunatne tagad dodas Latvijas apciemojumos, redz tai nodarīto postu un jaunumu, priekšstats ir pavisam citāds. Taču kultūras sakari ar dzimteni nav iespējami, jo mūsu kultūras darbiniekiem nav saskares ar tautu Latvijā. Kad profesore Vaira Freiberga aizbraukusi uz Rīgu pētīt latviešu tautasdziesmas, viņai vajadzējis strādāt nodalītā universitātes telpā, kas no ārpus uzraudzīta. Tāpat Amerikas latviešu mākslinieks varējis izstādīt savus darbus tikai atsevišķiem izlases cilvēkiem. — Tāda „kultūras izmaiņa" mūs neapmierina," teica T. Kronbergs. Uz jautājumu, vai nacionālā apziņa var būt bezpartejiska, viņš atbildēja, ka visa dzīve ir politika un ka mūsu politika ir nacionāla politika, neiesaistoties citos politiskos novirzienos. Tā bija atbildēts arī uz vienu no paneļa jautājumiem — vai var būt nacionāla apziņa ar bezpartejisku pieeju?

Debatēs J. Grodnis no publikas interesējās, kādi ir faktori apgalvojumam, ka trimdā mūsu māksla būtu noslīdējusi tik zemā līmenī, ka tagad tā būtu jāimportē no Rīgas? L. Zandbergs ieteica viņam lasīt Rīgas žurnālu Literātūra un Māksla, „ja nelasa Jauno Gaitu." Brunis Rubess ar lepnumu atskatījās uz latviešu jaunatnes veikumiem. Divreiz divi nometnē jau ir trešās latviešu paaudzes rokās. Lieli panākumi bijuši Latviešu fondam, kurā ar vienu ceturtdaļmiljona dol. piedalījusies jaunatne un tagadējā vidējā paaudze. Rietummičigenas latviešu valodas kursus vada Valdis Muižnieks, arī citi vadītāji nāk no latviešu jaunatnes. Tāpat viņš minēja Laimoni Zandbergu, kas „nes Jaunās Gaitas nastu jau 18 gadus" un Gunti Liepiņu līdzdalībā bērnu žurnālā Mazputniņš.

V. Upeslācis konstatēja, ka divi panelisti neesot pieminējuši latviešu tautas vārdu, bet runājuši tikai par „grupu". Ar Baibas Rubesas deklarāciju jau atbildēta nacionālās apziņas definīcija — piederēt savai tautai un iestāties par tās tiesībām. Viņš, tāpat T. Kronbergs, atzina, ka mums trūkst dvēseles īgnuma, ko nodot nākošajām paaudzēm, jo „ar tautasdziesmām un dejām vēstures netaisnība nav novēršama." J. Grodnis domāja, ka nacionālo apziņu nevar iemācīties, tā ir jāiemīl. Inta Purva paskaidroja, ka ukraiņi, piemēram, nacionālo audzināšanu sāk jau ar bērnu dārzu un tie no paaudzes uz paaudzi nodod tālāk „piesmietā cilvēka dusmas". Debatēs vēl izteicās N. Austriņš, J. Zibiņš, J. Pētersons, A. Puķītis un citi runātāji.

V. S.

Vārdnīca iznāks nākamgad

Kultūras darbinieku saleta laikā Klīvlandē notika Latviešu valodas komisijas sēde, kur pārrunāja jautājumu par pareizrakstības vārdnīcas un žurnāla Mūsu valoda 2./3. numura izdošanu. Latviešu valodas pareizrakstības vārdnīcas iznākšana paredzēta 1976. gadā. To izdos ALA apgādā, bet ar 3000 dolaru aizdevumu atbalsta Latviešu fonds. Tur būs sakārtoti pāri par 22.000 vārdu, kuŗu kārtošana vēl turpinās. Pie tās sastādīšanas Latviešu valodas komisija vēl strādā.

Latviešu valodas komisijai drīzumā paredzētas vēlēšanas. Sēdes laikā konstatēja līdz šim iesūtītās nominācijas valdei un revīzijas komisijai. Sēdē izraudzīja vēlēšanu komisiju, kur nolēma lūgt darboties līdzšinējās revīzijas komisijas locekļus — Kārli Rabācu, Hildu Radziņu un Viktoru Irbi. No nominētajiem kandidātiem vēl vajadzīga viņu piekrišana kandidēt.

Žurnāla Mūsu valoda pirmā burtnīca bija iespiesta 500 eksemplāros un izpārdota. Aleksis Kalniņš bija plānojis atjaunot žurnāla Rājums izdošanu, bet tas laikam neyarēs notikt, jo nav pieteikušies pietiekami daudz interesentu.

Vk

Studentu korporācija Selonija šoruden atskatījās uz 95 pastāvēšanas gadiem. Toronto šo atceri atzīmēja ar jubilejas komersu 22. nov. pulcējoties 38 šejienes seloņiem un viesiem. Attēlā Selonijas Toronto kopas prezidijs. Priekšā seniors Edvīns Kalviņš, aizmugurē no kreisās: viceseniors Elmārs Bērziņš, oldermanis Guntis Sukse un sekretārs Arnis Rozītis.
Foto: J. Liģers

Atzinība DV darbiniekiem

DV Toronto nodaļas 25 gadu jubilejas sarīkojumā 22. novembrī DV nama zālē svinīgajā aktā ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsauktos nodaļas biedrus: Arnoldu Tiltiņu, Rūdolfu Jakubovicu, Krišjāni Trauciņu, Jāni Greizi, Ādolfu Melderi, Arnoldu Kvēpu, Albertu Štālu un Edgaru Bodnieku.

Nodaļas valdes priekšsēdis V. Plūdons uzrunā atskatījās uz nodaļas veikumiem. Toronto nodaļa var būt lepna ar lielo biedru skaita pieaugumu.

Pēc DV dziesmas DV Kanadā valdes saimniecības daļas vadītājs A. Šterns sveicināja no valdes priekšsēža G. Brikmaņa, kas šai vakarā viesojās Sv. Katrīnu DV nodaļas 25 gadu atceres svētkos un pasniedza DV Kanadā atzinības zelta medaļu bij. ilggadējam DV Kanadā valdes priekšsēdim Elmāram Krūkam, bet kopīgi ar V. Plūdoni un nodaļas vanadžu priekšnieci Margrietu Dumpi ar zelta krūšu nozīmēm apveltīja A. Ancānu, N. Brasliņu, P. Ratnieku, O. Zvirgzdgraudu un vanadzi Gaidu Āpši. DV centrālās valdes atzinības rakstu saņēma Vera Leišupe un K. Blumbergs, bet DV Kanadā valdes atzinības rakstu — Elvīra Briede, Olga Riekstiņa Hezera Kalviņa, Herta Jurševska, Laura Rūdolfa, Ausma Plūdone, Sandra Markitanta, Zelma Simanovska, O. Ansons, B. Belārs, A. Birznieks, M. Blizards, A. Dumpis, Ž. Jākabsons, I. Magons un I. Purvs. DV Mēnešraksta apgāda vadītājs K. Bencons savukārt pasniedza DV Kanadā valdes atzinības medaļu DV Kanadā valdes saimniecības daļas vadītājam A. Šternam. DV KV sporta daļas vadītājs J. Treijs sveicināja no DV centrālās valdes šaušanas sacensību vadības un pasniedza balvas labāko vietu ieguvējiem — nodaļas biedriem. Tādas saņēma jauniešu kl. meistars Pēteris Zvirgzdgrauds un pieaugušo klasēs šāvēji: A. Rūdolfs, A. Birznieks un O. Zvirgzdgrauds. DV Kanadā sporta medaļas saņēma V. Ivāns, H. Jākabsons, A. Rūdolfs un J. Ondrichs.

Nodaļas biedrziņa vietnieks A. Rūdolfs paziņoja jaunuzņemto biedru vārdus kopš pag. gada jubilejas sarīkojuma (38), kuŗu vidū ir arī konsuls Dr. Ed. Upenieks, Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons, LNAK revīzijas komisijas priekšsēdis J. Grodnis, Virsnieku apvienības darbinieks A. Zēvalds, Sidrabenes pārvaldes priekšnieks A. Kalniņš u.c. Klātesošajiem priekšsēdis V. Plūdons un vanadžu kopas priekšniece M. Dumpe pasniedza DV krūšu nozīmes.

Vakaru ar dziesmām kuplināja meiteņu ansamblis Ausma (Anna un Sandra Brokas, Silvija Aveniņa un Laura Zariņa) ansambļa vadītāja P. Zariņa klavieŗu pavadījumā. Saviesīgajā vakarā spēlēja H. Arro deju kapella. Nodaļas vanadzes bija rūpējušās par cienasta galdu.

O. K.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00,
māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TALRUNIS
Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs
atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.
Tālrunis 529-7939

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

30. novembrī 1. adventa svētdienas dievkalpojums.

7. decembrī 2. adventa svētdienas dievkalpojums.

13. decembrī, sestdien, pl. 7 vakarā garīgs koncerts Ziemsvētku ieskaņai.

14. decembrī 3. adventa svētdienas dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont, M4G 1V5. Tālr. 482-5743. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston, Tālr. 249-6593.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

Sākot ar 28. oktobri, katru otrdienas vakaru pl. 7 — iesvētes stunda.

30. novembrī pl. 3 pēcp. 1. Adventa svētdienas dievkalpojums. Draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu koncertapvienības otru šīs sezonas koncertu, kuŗā 19. novembrī Sv. Lorensa mākslas centrā koncertēja vijolniece Rasma Lielmane no Meksikas ar pianistu Leo Barkinu pie klavierēm, noklausījās ap 500 apmeklētāju, piepildot zāli līdz kapacitātei. Virs programmas māksliniece nospēlēja vēl divas piedevas — J. Vītola Romanci un Haidna Adadžio. Nākošā koncertapvienības koncertā sestdien, 31. janvārī, pl. 8 vak. koncertēs pianists Hermans Godess. Arī šis koncerts notiks Sv. Lorensa centrā.

● Latviešu studentu teātris 21. novembrī piedalījās Daudzkultūru teātru apvienības 4. teātru festivālā ar Dzintara Pūpēža iestudēto lietuviešu rakstnieka A. Landsberga drāmu Pieci stabi — angļu valodā. Tēlotājos galvenokārt bija jaunie teātrinieki — Arnis Budrēvics, Mārtiņš Zilvers, Raimonds Rūtītis, Tālis Briedis, Andris Leja un Sandra Kurse, bet no vecajiem aktieŗiem Rūdolfs Purvs, Skaidrīte Pūpēde un Inta Purva. Arī techniskajā personālā darbojās jaunieši: izrādes vadītājs Imants Purvs, dekorātors Andris Hausmanis, skaņu sistēmu pārzināja Andris Liepiņš, gaismas — Juris Sauemagi. Izrādi Sv. Lorensa mākslas centrā noskatījās 370 apmeklētāju, vairums jauniešu, no tiem agrākie un tagadējie latviešu ģimnazijas audzēkņi, kas spēlējuši līdz ģimnazijas drāmas pulciņa iestudētās lugu izrādēs. Studentu teātris paredzējis ar lugu viesoties Vinipegā, Edmontonā un varbūt arī Ņujorkā.

● Teātŗu festivāla laikā Sv. Lorensa mākslas centra telpās Kosmopolitana kluba rīkotā tēlotājas mākslas izstādē bija izstādīti 25 etnisko mākslinieku 50 darbi. No latviešiem izstādē piedalījās Kārlis Kronbergs ar divām glezнām, bet Zigfrīds Jurševskis bija izstādījis divas skulptūras.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības kārtējā ceturtdienas sanāksmē 20. novembrī Latviešu namā atzīmēja Latvijas neatkarības pasludināšanas gadadienu. Sarīkojumu ar uzrunu ievadīja apvienības priekšnieks A. Retigs, visiem kopīgi nodziedot Dievs, svētī Latviju. Bija ieradušies 126 dalībnieki. Priekšnesumu daļā Lonija Vasariņa stāstīja par 18. novembri valsts neatkarības gados un lasīja Ilonas Leimanes dzejoļus. Lija Pone skandēja fragmentus no Raiņa Daugavas. Solists Zanis Zentiņš nodziedāja divas dziesmas Pēteŗa Zariņa klavieŗpavadījumā. 4. decembŗa sanāksmē paredzētas divas krāsu filmu izrādes, bet 11. decembrī iepazīstinās ar pārstrādātiem statūtiem, kuŗu pieņemšana būs janvāŗa beigās, kad notiks arī apvienības valdes vēlēšanas. 18. decembrī Ziemsvētku eglīte ar loteriju un cienastu, kas būs šā gada pēdējais sarīkojums. Nākamgad pirmais saiets būs 8. janvārī pl. 2 pēcp. Latviešu namā.

● Armisijas vakarā 23. novembrī Sv. Jāņa bazn. telpās piedalījās ap 100 dalībnieku. Vakaru vadīja mācītāji I. Gaide un J. Cālītis. Misionārs G. Stīvens no Indijas teica uzrunu un sniedza paskaidrojumus uz jautājumiem. Prof. Dr. V. Klīve, kas vairākas reizes apmeklējis Indiju kā indiešu filozofijas profesors apmaiņas ceļā ar ASV valdības atbalstu, rādīja krāsu slīdītes par latviešu atbalstīto misijas darbības lauku Dienvidindijas Madrasas pavalstī, kuŗas iedzīvotāji ļoti trūcīgi. Palīdzības darbs galvenokārt izpaužas bāriņu un lūgšanas namu uzturēšanā. Izveidojusies jau trīs galvenie centri sadarbībā ar vietējiem evaņģelistiem un mācītāju. Šos centrus latviešu ev. lut. baznīcas atbalstījušas pēdējos 6 gados ar naudas līdzekļiem. Sanāksmē kopēji dziedātām dziesmām klavieŗpavadījumus spēlēja Maija Baruša. Beigu svētīšanas vārdus tamilu valodā teica misionārs G. Stīvens. Ziedojumu kollektē ārmisijas darbam bija 155 dol. Viena anonima ziedotāja nodeva aploksni ar 100 dol. Toronto bija ieradies arī ārmisijas vadītājs māc. P. Nesaule no Indianapoles. Sarunas turpinājās māc. J. Cālīša mājā 24. novembrī, piedaloties misionāram G. Stīvenam, mācītājiem I. Gaidem, A. Briedim un Ā. Čopam ar informācijas izmaiņu un dažādiem priekšlikumiem. Prof. Dr. V. Klīve teica spredīki 23. novembŗa dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā.

● 1974./75. gadā iesvētīto jauniešu sarīkojumā 23. novembrī Sv. Andreja baznīcas zālē piedalījās 35 jaunieši mācītāju J. Cālīša un I. Gaides vadībā. Prof. Dr. V. Klīve runāja par tematu „Kādēļ vajadzīgs kristīgs dzīves stils?" Pēc kopējām pusdienām notika savstarpēja iepazīšanās un pakavēšanās atmiņās. Nākamā sanāksme notiks 7. decembrī pl. 12,15 Sv. Jāņa baznīcā garīgo dziesmu mācīšanai, paredzot izveidot kori no agrākiem un pašreizējiem iesvētāmiem Vizmas Maksiņas un Maijas Barušas vadībā. Aicināti visi jaunieši, kam interese garīgo dziesmu dziedāšanā.

● Māc. A. Briedis salaulājis inženieri Nikolaju Nonācu no Luisvilles, Kentaki, ar Mildu Medni no Toronto.

● Austrumu draudzes bērnu eglītes sarīkojums 21. decembrī pl. 3 pēcp. Sv. Barnaba baznīcas zālē ar priekšnesumiem un cienastu.

● Sezonas pēdējā tītaru šaušanā 23. novembrī Bērzainē piedalījās ap 100 izbraucēju. Sacensībās izšāva pavisam 74 cepšanai gatavus tītarus, pie kam G. Paeglis pārveda 5 tītarus un A. Ozoliņš, H. Leitis un A. Halivells — četrus, bet Z. Svilpe, I. Zīmulis un R. Mierkalns trīs tītarus katrs. Bez tam deviņi šāvēji ieguva katrs 2 tītarus un 30 citi katrs pa vienam. Uzlabots Bērzaines iebraucamais ceļš, uzbeŗot vairākas grantskŗavas.

● Women College slimnīcā 22. novembrī 73. g. vecumā mirusi Margrieta Gūtmane, dzimusi Pērkones pagastā, Kurzemē. Aizgājēju Mt. Pleasant krematorijā izvadīja māc. I. Gaide. Aizgājējas apbedīšanu izkārtoja Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja, kā to viņa bija vēlējusies savā testamentā. Nelaikei Kanadā nav neviena piederīgā. Viņas vīrs pirms vairākiem gadiem apbedīts Jorkas latviešu kapos, bet viena māsa dzīvo Latvijā, otra Vācijā.

● Galvenās pārrunas DV Toronto nodaļas valdes sēdē 20. oktobrī saistījās ar turpmākiem sarīkojumiem. Ziemsvētku eglītes vakars iecerēts 20. decembrī pl. 7.30 vakarā DV namā, kuŗā svētbrīdi vadīs māc. Ivars Gaide, godinās arī „apaļo gadu" jubilārus. Bērnu eglīte 21. decembrī pl. 3 pēcp. ar svētbrīdi, Ziemsvētku vecīša ierašanās un bērnu apdāvināšana. Vecgada vakarā DV namā Jaungada sagaidīšana. Iepriekšēja pieteikšanās pie kasieres Ainas Selgas (tālr. 759-0460). Tradicionālā masku balle 31. janvārī. Sekretārs V. Brasliņš ziņoja, ka apsveicis „apaļo gadu" jubilārus. Nesen vanadze Lilija Tregubenko atskatījās uz 82 mūža gadiem. Bij. nodaļas bibliotēkārs Edgars Plūme 17. nov. kļuvis sešdesmitgadnieks. 23. novembrī nodaļas biedram Albertam Dārzniekam (Braitonā) piepildījās 70 mūža gadi, bet Jāzepam Grodnim 25. novembrī. Sēdē pārrunāja arī dažus informātīvas dabas jautājumus un DV nama uzpošanas darbus. Rūpes rada ieilgušais pasta streiks, jo līdz ar to tas var ierobežot dažādas citas iecereš.

● Toronto latviešu katoļu vienības gadskārtējais rudens sarīkojums ar loteriju 22. novembrī Latviešu namā bija pulcinājis ap 200 apmeklētāju. Loteriju pārzināja Franciska Erta ar palīdzēm. No 1000 lozēm 227 laimēja. Starp vērtīgākiem laimestiem bija 2 gleznas un 4 tautiski spilveni. Lozes dos labu atlikumu. Dāmu komiteja priekšnieces Teklas Dubrovskas vadībā bija izkārtojusi arī bagātīgu uzkodu galdu. Pie atspirdzinājumu bufetes rosījās A. Vūciņš ar L. Beinaroviču. Sarīkojumu vadīja vienības priekšnieks V. Miklašēvics. Par deju mūziku rūpējās Ed. Bones deju kapella A. Jansona vadībā.

● TLB inženieŗu un techniķu kopas kārtējā mēneša sanāksmē Latviešu namā 13. novembrī jaunās paaudzes inženieris Ansis Laucis 20 klausītājiem stāstīja par dzeļļu lokomotīvēm. Ar referentu iepazīstināja kopas priekšsēdis Ed. Tiltiņš, sākumā pieminot arī mūžībā aizsauktos kopas biedrus Miervaldi Laimiņu un Andreju Gribustu. Pēc priekšlasījuma referents atbildēja uz jautājumiem, dalībniekiem vēlāk pakavējoties pie kafijas un maizītēm.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
Nepārtraukti 20. gadagājumā
Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM.
No Niagara WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS
Kristīgs latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —
700 CLUB, CBN FM radio 107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.
Tuvāka informācija, tel. 889-3128.

Vecie brīvības cīnītāji nav aizmirsti

Atceroties Lāčplēšu piemiņas dienu un Latvijas 57 gadu valsts svētkus, DV Toronto nodaļas valdes pārstāvis O. Kļavenieks apciemoja LKOK Toronto, pasniedzot viņiem grāmatu veltes. Spirgts un enerģijas pilns ir vecākais virsnieks kalpakietis plkv. Alberts Liepiņš, kas jau pārkāpis 82 mūža gadu slieksni; kapt. Arturs Vītoliņš kļuvis 78 g. vecs, vltn. Jūlijs Auseklis pašreiz ārstējas Mount Sinai slimnīcā pēc pārciestās operācijas. Viņš piedzīvojis 75 mūža gadus. True Davidson veco laužu mītnē vecuma dienas vada 85 gadus piedzīvojušais virsseržants Antons Sālzemnieks. Par apciemojumu brīvības cīņu varoņi bija pateicīgi. Turpat dzīvo vairāki citi latvieši, vecais strēlnieks Kārlis Liepa ar savu dzīvesbiedri Alisi, kā arī 86 gadus piedzīvojušā nelaika bij. Kanadas skautu jendas priekšnieka Ziedoņa Šuriņa māmuļa Elizabete, mūziķa A. Krūmkoka māmuļa Baranova un Bankava māmuļa.

O. K.

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
I. JANKOVSKIS, PRES.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA
Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

Kanadas pasta darbinieku streika laikā Latvija Amerikā apgāds dara visu iespējamo, lai laikrakstu saņemtu lielāks skaits lasītāju, izmantojot katru gadījumu, kur tas varētu tos sasniegt. 18. novembra svinīgā akta laikā Ītona auditorijas priekštelpās bija novietots laikraksta izdales galds, kur daudzi abonenti, kas bija ieradušies aktā, varēja laikrakstu saņemt. Tie bija priecīgi pārsteigti, saņemot valsts svētku numuru, ko piegādāja no spiestuves gluži svaigu. Augšējā attēlā pie laikraksta izdales galda, pa kreisi — ekspedīcijas vadītājs L. Jankovičs, pa labi pie galda talciniece Aina Selga. Viņai aiz muguras no kreisās stāv: Latvija Amerikā preses fotografs V. Cinis, līdzstrādniece A. Hēvele un apgāda vadītājs E. Treilons.

Foto: J. Līģers

Etniskā prese apdraudēta

Kanadas pasta streiks, kas iegājis jau otrā mēnesī, rada smagus sarežģījumus Kanadas saimnieciskā dzīvē. No ilgā streika it sevišķi cieš mazie uzņēmumi, kas spiesti savu darbību vai nu pilnīgi pārtraukt vai strādāt samazinātā apmērā. Ap 500 nodarbināto Ziemsvētku apsveikumu kartīšu un svētku sainīšu iepakojumu papīra nozarē streika dēļ zaudējuši darbu, bet vairāki šī veida uzņēmumi apsver tālāku darbības reducēšanu. Tirdzniecības veikalu plauktos pašlaik gul Ziemsvētku kartītes ap 20 milj. dolaru vērtībā, kuŗas publika nepērk, jo streika dēļ svētku apsveikumus nav iespējams nosūtīt.

Lielās grūtībās nokļuvuši periodiskie izdevumi, kuŗus abonentiem piesūta pa pastu. Sevišķi smagi streiks skar etniskās preses izdevumus, no kuŗiem daudzi pārtraukuši iespiešanu. Laikraksts Novy Domov pārtraucis izdošanu jau divas nedēļas pēc streika sākšanās, jo 99 proc. tā lasītāju saņem laikrakstu pa pastu, bet izdevējiem trūkst telpu, kur novietot neizsūtītos laikraksta eksemplārus, redakcijai nav kontakta arī ar saviem līdzstrādniekiem Kanadā un pārējā pasaulē. Izdošanu pārtraucis arī Kanadsky Slovak. Laikraksts cieš lielus financiālus zaudējumus, kuŗus jutīs vēl ilgi pēc streika, jo pietrūcis arī atbalsts no Ziemsvētku sludinājumiem. Neiznāk vairs arī citi Kanadas etniskie laikraksti.

Igauņu laikraksts Meie Elu, kuŗu iespiež Toronto, līdz šim turpina iznākt, bet turpmāk iespiedīs ar samazinātu lappušu skaitu. Tāpat ar grūtībām cīnās šejienes lietuviešu laikraksts Teviškes Žiburiai, ko izdala caur vietējiem lietuviešu veikaliem un dievkalpojumos. Laikrakstu uz Montrealu un Hamiltonu nosūta ar autobusu, bet no pārējās pasaules tas ir atgriezts. Lielais vācu laikraksts Torontoer Zeitung turpina iespiešanu, aprobežojoties galvenokārt ar Toronto ziņām, jo no citurienes ziņas pa privātiem ceļiem pienāk reti un nerēgulāri. Metienu skaitu samazinājis spāņu laikraksts Correio Hispano Americano, kas saņem pasaules ziņas no spāņu valodas laikrakstiem, kuŗas piegādā Latīņamerikas lidmašīnas un Spānijas konsulāti.

Visas pazīmes liecina, ka Kanadas pasta darbinieku streiks ievirzījies politiskā plāksnē, jo pasta darbinieku arodbiedrības (CUPW) vadītājs Džo Dēvidsons neizrāda vēlēšanos piekāpties un akceptēt valdības piedāvājumu paaugstināt pasta darbinieku algu par 1,70 dol. stundā vai 68 dol. nedēļā par 40 darba stundām. Arodbiedrība turpretim prasīja 2,73 dol. pielikumu stundā par 35 stundu darba nedēļu.

Televīzijas skatītāji svētdienas vakarā varēja vērot pasta direktora Braisa Makesija un arodbiedrības vadītāja Džo Dēvidsona vienu stundu ilgo disputu raidījumā „On the Line", piedaloties intervētājai Džudijai Lamaršai. Abi pretinieki sēdēja uz dīvāna sabozušies un viens uz otru nepaskatījušies. Intervētāja pēc arodbiedrības vadītāja prasībām piebilda, ka pasta darbinieku pienākumi neprasa augstu kvalifikāciju, kamēr pēdējais pastāvēja, ka viņi veic ļoti atbildīgu darbu. Dēvidsons manāmi saskaitās, kad Makesijs apstrīdēja viņa apgalvojumu, ka streikā piedalās 95 proc. pasta darbinieku, jo 15 proc. jau atgriezušies darbā un prasīja nobalsošanu, kam arodbiedrības vadītājs stingri pretojās, nepateicot arī, cik īsti lielas ir viņa prasības, acīm redzot streiku vilcināt.

Intervijas laikā skatītāji beigu posmā varēja pa tālruni nākt arī ar saviem jautājumiem. Kamēr valdības pārstāvis deva mierīgas un lietišķīgas atbildes, arodbiedrības vīrs bija visai lielīgs un pašapzinīgs. Kad Makesijs paskaidroja, ka daudzi pasta darbinieki baidās šķērsot „piketētāju" līniju, Dēvidsons „asprātīgi" atbildēja, ka daži baidoties arī no tumsas . . . Makesija beigu atzinums bija, ka konfliktu varētu atrisināt 10 minūtēs, bet pasta darbinieki var atgriezties darbā jau rīt, apstiprinot valdības iepriekšējo piedāvājumu.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

30. nov. Antoņinas Vaivodes garīgs koncerts.

6. un 7. decembrī — DV Tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš — 125 Broadview Ave., Toronto. Atvērts sestdien no pl. 10—9 vak., svētdien no pl. 10—4 pēcp.

31. dec. Jaungada sagaidīšana Latviešu namā. Galdiņi rezervējami. Zvanīt 922-2931.

1976. gadā

17. janvārī pl. 8 vak. Bickford Park skolas auditorijā DVTK iestudējumā Jāņa Viesiena Jānis Reiters.

25. janvārī pl. 6 vak. un 26. janvārī pl. 5 pēcp. Latviešu namā TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar R. Blaumaņa Pazudušā dēla izrādēm.

1. februārī pl. 5. pēcp. Sv. Andreja baznīcas zālē Marisa Vētras 10 gadu nāves atceres koncerts. Piedalās: M. Makvikare (soprāns), I. Birne-Veinberga, J. Cīrulis (baritons), pavadītājs A. Štrombergs.

21. febr., 1976. g. sviru kora Viesturs koncerts — Lietuviešu kultūras namā, 1573 Blor St. West.

20. martā pl. 7.30 vak. DV Toronto vanadžu kora Zīle koncerts, 1573 Bloor St. W. Diriģents Arvīds Purvs.

10. aprīlī Sv. Andreja draudzes kora koncerts.

28. aprīlī pl. 8 vak. Bickford Park skolas auditorijā ALT Bostonas ansambļa 25 g. jubilejas iestudējums — Rūdolfa Blaumaņa No saldenās pudeles. Režisors Reinis Birzgalis.

1975./76. gada

TORONTO KONCERT-APVIENIBAS KONCERTI

31. janvārī pianists H. Godess.

6. maijā soprāns Irma Kurme, pie klavierēm Verena Stelpe-Dambrāne.

Visi koncerti notiek Sv. Laurenca Taunhallē.

SV. KATRĪNAS

30. novembrī pl. 3 pēcp. DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadžu kopas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš, 101 Garnet St., St. Catharines (franču zālē).

31. dec. pl. 9 vak. Beakon motorhotelī gadskārtējā Sv. Katrīnu vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle. Piedalīšanās tikai pēc iepriekšējas pieteikšanās pa tālruni 934-9340.

HAMILTONA

31. decembrī pl. 7 Jaungada sagaidīšanas balle. Runču deju mūzika. Vakariņas. Rīko Hamiltonas DV.

JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLE HAMILTONĀ

31. decembrī pl. 7 vakarā Crestwood restorānā

1565 Barton St. East.

- VAKARIŅAS
- PRIEKŠNESUMI
- RUNČU DEJU MŪZIKA
- PILNA BUFETE
- ROZES

Ieeja: $15.- no personas. Skolniekiem $10.-.

Iepriekšēja pieteikšanās un galdiņi rezervējami pie DV Hamiltonas nod. valdes locekļiem un HLB grāmatnīcā pie V. Rudzīša, 16 Queen St. W.
Tel.: 529-7939.

Apmeklēt lūdz HAMILTONAS VANAGI UU VANADZES

Labas ziņas

Lētākā sūtīšana kā jebkad!!!

Intertrade Express sūtīšana ir lētāka kā jebkur citur. Sūtot caur mums jūsu piederīgie saņem labāko dāvanu —

SPECIĀLOS RUBĻU CERTIFICATUS

Vispirms jums to teica

INTERTRADE EXPRESS CORP.

— to apstiprina arī jūsu piederīgie.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

Pilnīga garantija, ātra piegāde — 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.45

Pieprasait mūsu ilustrētos katalogus.

PASŪTINAIT TAGAD tikai caur INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, Fifth floor NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde

Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101 Jaunais, uzlabotais (Export Model)	$3442.00
Zhiguli Vaz 2103	$3947.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$3795.00
Moskvitch 412 IE Moskvitch 427 IE Station Wagon Jaunais, uzlabotais	$3492.00 $3909.00
Zaporozhets ZAZ 968 AE	$2505.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī

DZĪVOKĻIEM. PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.

Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju! Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.

Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

GRĀMATAS DĀVANĀM UN PAŠU PRIEKAM

Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadēt, uguni! atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņīcins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
S. Steiners — Kaķu kāzas, latv. t. dz. virkne	$ 1.50
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Andr. Eglītis, Velta Sniķere — No such place lasts summerlong, dzej. angļu valodā	$3.00
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varvīksnēm skanot, dzej.	$5.50
T. Zeltiņš — Nu ir tā stunda, rom.	$7.00
Dž. Barrons — KGB padomju aģenti	$9.00
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijas laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95
J. B. Vests — Baltā nama augšstāvā	$8.50
K. Ieviņš — Mežābeles koka kastīte, stāsti	$8.60
I. Lesiņa — EDE, bērnības stāsti	$8.60
Latviešu - Franču - Spāņu vārdnīca	$5.00
Ž. Unāms — Aiz septiņiem kalniem, kultūrvēsturiskas skices	$6.75
A. Vīksne - Vītoliņa — Šodien, apceres	$6.50
T. Puisāns — Pa senču pēdām, stāsti, pasakas	$ 7.25
G. Janovskis — Ieklausies naktī, noveles	7.00
A. Voitkus — Dod man savu sirdi, rom.	8.00
A. Gailits — Eke Mors, rom.	6.50
A. Lācis — Ozolvīru pulki	24.00
Latviešu karavīrs II pas. k. l. 3. daļa	15.00
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS	10.25
Latvijas armija 20 gados	25.00
M. Celms—Graudnieki, kultūrvēsturisks stāsts	6.60
A. Eglīts — Lūdzu ienāciet Sēr I-II	18.00
E. Kociņa — Skan mantotā stīga, rom.	6.50
I. Gubiņa—Ar diviem punktiem teikums nebeidzas, stāsti	6.50
K. Raudive — Laikmetu ārdītāji, pārdomas par mūsdienu traģiku	6.00
A. Kraujiete — Ne bungas, ne trompetes, dzejoļi	5.00
I. Gubiņa, G. Janovskis — Paskaties kļavā, dzejoļi	5.50
V. Rūķe-Draviņa — Vārds īstā vietā	9.50
L. Tolstojs — Evaņģelijs patiesā gaismā	8.25
A. Zemdega — Cirsma, dzejoļi	5.50
Dr. P. Cirsis, S. J. — Dziļāk domāta doma, mūsdienu svarīgākie virzieni un galvenās problēmas	8.00
J. Sīlis — Meitenes Āras mīlas stāsts	6.80
O. Akmentiņš — Vidzemes auna zīmē	14.80
R. Scarry — Jautrā grāmata, bērniem	12.00
Archīvs XIV — Tautas veselība	9.00
Agr. J. Venners—Ģimenes mājas augļu dārzs	6.00
A. Solžeņīcins — Gulaga Archipelāgs	13.00
Latvju sēta	25.00
K. Osis — Cilvēks cilvēkos, apcere	5.75
T. Krūka — Aiztecējuši ūdeņi dzirnas negriež, rom.	6.00

D a b ū j a m a s

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 Colleģe St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem pieskaitiet 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00.

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1976. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupieniņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVAM
30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-8447

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

A. KRISTAPSONA

gaļas un gaļas
izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRADĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait

921-7121

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents Δ pagarinājums Δ

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

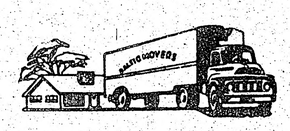

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

Kultūras . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

bā. Nolēma aicināt PBLA valdi atbalstīt izglītības un kultūras darba koordināciju, ko varētu veikt Latviešu institūts globālā apmērā. Vispārējiem kultūras pasākumiem atbalsts jāsaņem no visu zemju apvienībām. Jānodibina finanču komiteja.

Lai gan saietā runāja par darba plānu, tāds nevienā nozarē tomēr nebija izstrādāts; bija tikai pārrunas par darba iespējām ar dažādiem ierosinājumiem. Gandrīz visi šie ierosinājumi jau agrāk pārrunāti katru gadu Kultūras fonda sēdēs, kultūras sarīkojumos vai dažādu zemju centrālo organizāciju kongresos. Kas šos darbus veiks un kādā veidā tos varētu īstenot, par to netika runāts.

Mākslas sekcija lūdza Latviešu architektu biedrību publicēt dokumentāru izdevumu par pirmo akadēmiski izglītoto latviešu architektu Jāni Baumani un dziesmu svētku celtnēm. Eiropas mākslinieku apvienība apzinās latviešu māksliniekus Eiropā. Noskaidrojama prof. V. Purviša darbu pazušana Vācijā. Dokumentējami Jāzepa Grosvalda, Zviedrijā, esošie 220 darbi; publicējama viņa dienas grāmata, kas atrodas M. Ternbergas īpašumā Stokholmā, izdodama viņa darbu mape.

Teātŗa sekcija atzina par lietderīgu sagatavot īsuzvedumus, piesaistot jaunus interesentus. Nākamajā vasarā Stokholmas tuvumā rīkos jaunu aktieŗu sagatavošanas kursus.

Politiskā sekcija vāks informāciju par gadījumiem, kur padomju iestādes liegušas izbraukšanas vīzas. Izglītības sekcija ierosina latviskās apziņas pētīšanu un asimilācijas faktora reģistrēšanu. Sagatavos materiālus mājmācības skolām, mācības grāmatām un vecāku informācijas brošūrai.

Arī šie ieteikumi bija atsūtīti kultūras darbinieku saietam. Vk

Daugavas Vanagu nams

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs

atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

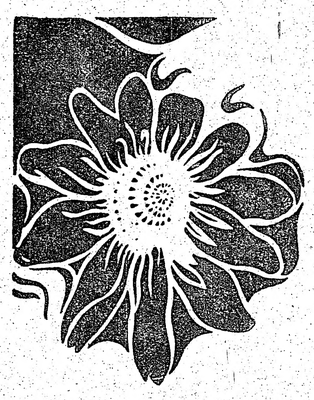

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide

Benjamiņa filmu laboratorija

247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2

Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

ALUMINUM SIDING

- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Arturs Mime
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

VALUTE

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS

Zeltkalve

Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS

Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20,00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1461
905 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Bez muitas: automašīnas, motocikli, ledusskapji, televīzijas aparāti u.t.t. Arī naudas certifikātus.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto.

Liela mantu izvēle mūsu veikalā.

Biroja laiks pirmdien — piektd. no pl. 9.00 — 7.00, sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

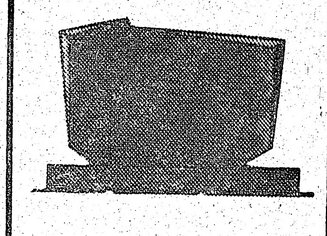

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto
IZĪRĒ
TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Visāda veida iespiedumdarbi

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9

TĀLR- (416) 466-1514

Ģen. Franko testaments

Spānijas diktātors ģenerālis Francesko Franko pēc 34 dienu cīņas ar nāvi miris 21. novembrī. Ar 83 gadu vecā ģenerāļa nāvi izbeidzies viņa 36 gadu ilgais valdīšanas laiks Spānijā. Viņš bija pēdējais no vadošajām Eiropas personām, kam četrdesmitajos gados bija ļoti liela nozīme pasaules politikā, pārdzīvojot Vinstonu Čērčilu, Franklinu Rūzveltu un Josifu Staļinu. Ģenerālis Franko nāca pie varas pēc Spānijas pilsoņu kara, kas sākās 1936. gadā un ilga trīs gadus, nogāžot jauno spāņu republikāņu vadību un nodibinot valstī stingru kārtību un mieru.

Ģen. Franko savā testamentā, kuru uzrakstījis sava mūža pēdējās dienās, izteicis vēlēšanos, lai Spānijas politika paliktu nemainīga viņa pēcteča prinča Žuana Karlosa vadībā, kas tagad pārņem valsts vadību. Ģenerāļa Franko nāve izsaukusi pretējas reakcijas. Kamēr tūkstošiem spāņu sērās nosoļoja gaŗām ģenerāļa šķirstam, trimdā dzīvojošie spāņu komūnisti Parīzes kafejnīcās un uz ielām priecīgi nosvinēja viņa bēres. Ģenerāli 23. novembrī guldīja klintīs izcirstā kapā 35 jūdzes no Madrides, kur atdusas 50.000 spāņu pilsoņu karā kritušo. Pasaules valstu vadītāji nosūtījuši uz Spāniju līdzjūtības telegrammas. No Kanadas aizsūtītas trīs telegrammas — no ministru prezidenta Trudo, ģenerālgubernātora Ležēra un ārlietu ministra Makenena, kas cer, ka spāņi izveidos demokratisku valdību un uzturēs starp abām valstīm ciešākus diplomātiskos sakarus.

Spānijas nelegālā komūnistu un citas kreisās partijas jau gatavojas parādīties atklātībā, lai sagatavotos cīņā ar Franko labā spārna falangistiem, kas gatavo spiedienu uz karali, lai valsts nenokļūtu kreiso ekstrēmistu ietekmē. Vislabāk organizēti ir spāņu komūnisti, kuŗu dalībnieku skaitu lēš uz 10.000 ar galveno mītni Parīzē. Ar vājāku disciplīnu ir daudz mērenākā spāņu sociālistu partija, kas pēc rietumnieku novērojumiem brīvās vēlēšanās iegūtu 30 proc. balsu, komūnisti — 15 proc. Valdošo spāņu politiku ar terroru vēl mēģinās ietekmēt basku seperātistu grupa ETA un maoisti.

Cik lielu noteikšanu iegūs kreisie un kāda ietekme valsts politikā būs labajiem, atkarāsies no karaļa nostājas, ko uzskata par labvēlīgu konstitūcionālām reformām ceļā uz plašākas bazes demokratisku valdību Spānijā. Karalis apsveŗ arī amnestiju politiskiem cietumniekiem un labprāt pārorganizētu Franko falangistu partiju. Spāņu pilsoņu kara veterāni turpretim prasa, lai Franko nodibinātais režīms paliktu nemainīts. Rietumu komentātori izsakās, ka ģenerāļa Franko nāve atstājusi Spāniju nedrošībā, krizes nojautās un bailēs no varmācību atjaunošanās.

Pēc sakāves pilsoņu karā, spāņu republikas valdība aizbēga uz Franciju un tālāk uz Meksiku, tagad sapņojot par atgriešanos. Meksikas prezidents Ečeverria izteicies, ka Meksika gatava atzīt katru valdību, kas sekos pēc ģen. Franko nāves.

Korporācijas Selonija 95 gadujubilejas komeršā Toronto — seloņi ar viesiem. 1. r. no kreisās: L. Jankovičs, U. Kundrāts, V. Henišs, P. Celmiņš un A. Grants. 2. r.: E. Janišs, E. Aukmanis (Talavija), vicensen. E. Bērziņš, sen. E. Kalviņš, sekr. A. Rozītis, J. Šīrons (Lettgallia), I. Alksnis (Lettonia) un J. Laufers. 3. r.: H. Gubiņš, V. Priedītis (Gersicania), A. Smiltnieks (Vendia), E. Treilons, Teno Tomre (Vironia), V. Liepiņš (Salgalia), G. Sukse (oldermanis), J. Taube, R. Bulte, K. Kļaviņš (Fr. Vesthardiana), E. Kraujiņš (Fr. Lettica), V. Cimbuls, A. Bernšteins ((Fr. Imantica), A. Laucis, A. Kundrāts un V. Alks (Latvia). Aizmugurē: J. Mūzis, E. Tauriņš (Fr. Lataviensis), O. Zilvers (Lettgallia), P. Hartmanis, A. Iltners, G. Korulis, G. Eikerts, P. Plīsis un A. Bērziņš. Foto: J. Ligers

Francijā jau ilgus gadus uzturas spāņu komūnistu partijas ģenerālsekretārs Santiago Karillo, kas pēc Spānijas pilsoņu karā izbēdzis uz ārzemēm un savā laikā saticies ar Tito, Staļinu un Čuenlaju, bet vēl šovasar ar Italijas komūnistu partijas vadītāju Enriko Berlingeru. Karillo izteicies, ka viņa partijai būs plašs atbalsts Spānijā, un „mēs esam labākā situācijā, lai ātri virzītos uz priekšu". Viņš arī cer uz tehnoloģisko un financiālo palīdzību no ASV, jo „mūsu nolūks nav būt pret amerikāņiem, ja tie nebūs pret Spāniju". Spāņu komūnistu līderis arī izteicies, „mēs nevēlamies, lai Spānijas demokratija būtu pret Pad. savienību vai pret komūnistisko Ķīnu".

Protests pret komūnismu baznīcā

Pasaules baznīcu apvienības 5. asambleju Kenijas galvaspilsētā Nairobijā 23. novembrī atklāja ar krāšņu oikūmenisko dievkalpojumu, kuŗu pārtrauca skotu kalvinistu protesti. Glazgovas baptistu mācītājs Džeks Glass sagrāba mikrofonu no oficiālā lūgšanas lasītāja un aicināja Pasaules baznīcu padomi nosodīt Romas katolicismu, komūnismu un terrorismu. Tas ilga tikai īsu brīdi, kad mācītāju ar viņa diviem palīgiem izvadīja Kenijas policisti un aizveda uz konferences vietu. Pirmoreiz šī konference notiek Afrikā un var izsaukt karstas debates par tā sauktās Afrikas atbrīvošanas kustības atbalstīšanu. Asa šķelšanās paredzēta par Pasaules baznīcu padomes 1968. gadā Upsalā pieņemto lēmumu par financiālu pabalstu atbrīvošanas frontei. Dievkalpojumā lūgšanu lasīja pārstāvji no visiem kontinentiem, to starpā arī divas sievietes. No Kanadas konferencē piedalās 15 balstiesīgo un citu delegātu. Kā zināms, uz Keniju devies arī archibīskaps A. Lūsis un prāvests R. Mužiks no Anglijas.

Latviešu dzīves notikumi ASV

Milvokos 30. oktobrī miris mācītājs Vilis Goba, piedzīvojot tikai 53 mūža gadus. Viņu turienes ev. lut. draudzē 12. oktobrī amatā ieveda archibīskaps A. Lūsis. Māc. V. Goba saļima savā dzīvoklī Milvoku draudzes mācītāja mājā, bet pēc dažām dienām slimnīcā miris, nokalpodams draudzē tikai dažus mēnešus, pirms tam vairāk nekā 20 gadus nostrādādams kādā vietējā rūpnīcā.

— Jaunatnes latviskajai audzināšanai Beverīnas vasaras vidusskolā, Bukskauntijas un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzē nodibināts Agr. M. Rēvalda piemiņas fonds. Tajā jau iemaksāti 760 dol. Agr. Miervaldis Rēvalds bija ilggadējs draudzes valdes loceklis un draudzes priekšnieks. Nāve viņu pārsteidza 26. oktobrī, sakot ievadvārdus draudzes bazārā. Jau no pirmās dienas aktīvi darbojās Beverīnas vasaras vidusskolā. Piemiņas fondu pārzina draudzes kasieris E. Rodums (301 E. Broad St., Quakertown, Pa. 18951).

— Sirakūzu latviešu ev. lut. Kristus draudzes 25 gadu darbības jubilejas dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs T. Zīraks, svētrunu teicot mācītājam R. Zariņam no Ņujorkas. Rakstveida apsveikumos savu bijušo mācītāju bija atcerējušies arī Bolderājas draudze Latvijā. Tagadējais draudzes priekšnieks ir K. Zvejnieks.

— Grand Rapīdu Vienības draudzes baznīcas sabiedriskajās telpās Jūlija Rumberga sen. stāstīja par savu Latvijas apmeklējumu. Dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā bijuši redzami vienīgi veci cilvēki, bet kādā Rīgas baptistu baznīcā vērojusi dažādu paaudžu ļaudis. Jaunieši Rīgā brīnījušies, kā rietumos varot būt arī latviešu jaunieši ar komūnistiskiem uzskatiem. Krievi Rīgā visur liekot manīt savu pārākumu.

— ASV nesen notikušas kārtējās vēlēšanas atsevišķās pavalstīs un pilsētās. No latviešiem Ņudžersijas — Midleseks rajonā republikāņu sarakstā kandidēja Daumats Hāzners, iegūstot 19.000 balsu, viņa kollēga Maijo tajā pašā sarakstā ieguvis 21.000 balsu, bet par abiem pretiniekiem — demokratiem nodotas 31.000 un 32.000 balsis.

Mācītājs

Eduards Pavasars

dzimis 1906. gada 14. martā,

miris 1975. gada 6. oktobrī

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Hamiltonas Pensionāru apvienība

Grieta Gutmanis

dzimusi 1902. gada 16. maijā,

mirusi 1975. gada 22. novembrī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības Fonds